

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre.....	16 kor.
Negyedévre.....	4 "
Helyben házhoz hordva:	
Egész évre.....	20 kor.
Negyedévre.....	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre.....	24 kor.
Negyedévre.....	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

M megjelenik minden nap a hétfő és ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadását vagy megőrzését nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

A trónörökös és a sajtó.

(—a.) Rendkívül sajnálatos dolog, hogy a magyar sajtónak igen jelentékeny része készpénznek vette a Bécsből és Sinajából világgá röpitett és célzatosan elferdített tudósításokat a trónörökös romániai utazásáról s ennek kapcsán úgy tüntette fel a dolgot, hogy ezzel a népszerűtlenné tegye a magyar nép előtt a magyar szent korona jövődjét.

Ugy látszik egyes bécsi köröknek érdekükben áll diszharmóniát teremteni a trónörökös és a nemzet között. Amikor becikkelyezték törvényeink közé a trónörökös házasságát és renúciációját, a magyar országgyűlés összes pártjai versenyeztek egymással a trónörökös és hitvese iránt való hódolatuk kifejezésében. A lovagias nemzetnek lovagias fellángolása volt ez. Imponált az egész nemzetnek az a férfiaság és határozottság, melylyel a trónörökös szándékát ezen akadály ellenében megvalósította. Ez az imponáló fellépés egy csapáson megnyerte számára az egész nemzet hódolatát és rokonszenvét. Parlamenti kitűnéseink nem is késtek érzelmeiknek nyílt kifejezést adni, sőt legelső közjogásaink az ország színe előtt kifejtették azt is, hogy a magyar törvények nem ismernek morgantikus házasságot és így mi sem

áll utjában annak, hogy trónörökösünk hitvese egykor az országnak koronás királynéja legyen.

A magyar nemzet törvényes képviselőinek ez a lovagias megnyilatkozása nem hagyhatta hidegen a trónörökös, aki annyit küzdött, hogy szívének szerencsés, hozzá teljesen méltó választottja hitvese lehessen Nem is hagyta. És ha természetesen azelőtt is rokonszenvezett a magyar nemzettel, melynek koronája reá fog szállani, annál mélyebb és őszintébb lett szívében ez az érzés azontul, mikor már látta, hogy a magyar parlament az ő hitvesét hódolattal köszönti mint leendő királynéját.

Hogy a trónörökös miért nem mutatja ki lépten-nyomon ezen érzelmeit? — ez más kérdés. De ez nem lehet ok arra, hogy a magyar sajtó emiatt ellene keltsen hangulatot a közvéleményben s tekintélyét, népszerűségét megingatni törekedjék.

Pedig ezt tette a napokban a magyar sajtónak sajnos, igen jelentékeny része. Már az is hiba volt, hogy válogatás nélkül elfogadták a bécsi és romániai sajtónak tendenciózus híreit, melyek huszonegy óra múlva valótlanoknak bizonyultak.

Igaz, hogy a cáfolatokat is közölték, de az már köztudomású tapasztalati do-

log, hogy a cáfolatoknak soha sincsen olyan hatásuk, mint a támadásoknak. Nem is olvassák el igen sokan. Ha el is olvassák, hivatalos színezetű, kényszerített dolognak tartják, melynek kevés hitelt adnak. És még a komolyabb embereknel is — semper aliquid haeret. Azaz mindig marad valami az előbbi állítások határából.

De az ugynevezett boulevard-lapok, amelyeknek pedig tagadhatatlanul legnagyobb hatásuk van a népre, nem elégedtek meg e tendenciózus híreknek kiszínezett közlésével, hanem olyan hülyeségekkel töltötték meg azokat, amelyekről a gondolkodó ember ugyan mindjárt tudja, hogy azok csak a riporter keleti gazdagságu fantáziájában születtek, de az egyszerű nép igaznak tartván azokat, megrendül lelkében a tisztelet a legmagasabb tekintély iránt.

A magyar sajtó fattyuhajtásai megérdemelnék, hogy az ügyesség nagyobb figyelemben részesítse őket. De viszont a többiekben pedig nagyobb figyelmet kellene fordítani arra, hogy a magyar nép lelkében megerősítsék a hagyományos tiszteletet hódolatot és ragaszkodást a magyar szent korona várományosa iránt.

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Az első kliens.

— Thomas Hodgkinson. —

Marsh ur szelid fiatalember volt, akinek az álla annyira rövid, hogy még a szakállnak sem volt rajta hely. Nem volt valami eszes, de szerencsével ment keresztül a vizsgáin, ügyvéd lett, kibérelt egy hivatalos helyiséget a negyedik emeletén egy városi háznak s ügyvédi irodát nyitott s azután várta a klienseket.

Körülbelül két hétig várt így hiába, mikor egy régi barátjának levele nagy izgalomba hozta.

— Édes Marshom, — szöjt a levél — egy elsőrangú klient küldök hozzád James Robinson ur személyében, ki a Robinson et Moule, nagy gyapjúkereskedő cég beltagja. Ügyvédjük megszökött egy csomó pénzzel s mivel megbízható emberre van szükségük én téged ajánlaltalak a helyébe. Ma reggel fel fog téged keresni. Igyekez kedvesen fogadni s ne kiméj semmi fáradságot arra, hogy jó benyomást tégy reá. Az ő üzlete egyike London legvirágzóbbjainak stb. stb.

Marsh ur a levél folytán az egész reggelt a szobájában töltötte s azzal ölte agyon az időt, hogy két új naptárt akasztott a falra s minden öt percben az órájára nézett. De Robinson ur nem jelentkezett. Ekkor, mivel már fél kettőre volt, elhatározta, hogy lefut a közeli kocsmába s eszik valamit.

Béhvita egyik szolgáját s így szólt hozzá:

— Ha egy ur találna keresni távollétemben, ülted le szépen a szobámban s mondja, hogy azonnal jöjök. Te pedig szaladj utánam.

A szolga megígérte s Marsh ur ment a lépcső felé. De a mint az első fokra akart lépni, csaknem összeütközött egy jól öltözött uri emberrel.

— Bocsnát, uram, — mondta udvariasan — nem Robinson urhoz van szerencsém?

— De igen, uram — válaszolt a másik egy kissé meglepetve.

— Én Marsh doktor vagyok. Már vártam önt. Evans ur, jó barátom írta, hogy szíves volt engemet önnek ajánlani. Éppen ebédelni akartam menni.

Eszébe jutott, a mit a barátja irt neki, hogy mindnyáron szerezzék meg jóindulatát, azért mosolyogva hozzátette:

— Akar szerencsétleni a társaságával szerény reggelimnél?

Robinson ur valami mentegődzésfélét mormogott a bajusza alatt, de a Marsh sürgetésének mégis kénytelen volt engedni. Így aztán Marsh ur levezette őt a lépcsőn, csak-hogy most már nem a sarki kocsmába, hanem egy előkelő restaurantba.

Egy elhagyatott kis sarokban ültek asztalhoz s Marsh ur nem akarta egyszerre üzleti dolgokra terelni a beszélgetést, azért humorosan pikáns és érdekes adomákat beszélt el, s közben beszélt egy bonyolódott ügyről is, melyben ő maga, furfangos eszével mint mentőangyal szerepelt. Robinson ur kitűnő hallgatónak bizonyult. Alig szólt, de annál többet evett, s csak néha-néha adott bámulatának kifejezést egy jól elhelyezett ah-val és oh-val. Marsh ur meg volt elégedve a hatással, a melyet Robinson urra tett, s érezte, hogy az rokonszenvezni kezd vele. Még egy üveg pezsgőt bontatott ki s a kávéhoz finom likőröket és még finomabb szivart hozatott Végül pedig így kezdte:

— Nos, mr. Robinson, nem kell mondanom, hogy az ön firmáját névleg nagyon jól ismerem; egyike az London legnagyobbjainak és legfontosabbjainak.

Gyászkalapokat

gyorsan és olcsó árért lehet kapni, ugyszintén állandó nagy választék van bécsi és párisi modellekben legdivatosabb neglüzse kalapokban, ernyőkben, harisnyák és keztyükben Ugyanott kalapdiszítések és alakítások, valamint ernyők huzása és javítását elvállalja.

Ujhelyi Róza

női kalapüzletében Nagyvárad
Rákóczi-ut. Telefon 130.

A főrendiház ülése. A főrendiház július 24 én ülést tart. Az ülés egyedüli tárgya a királyi kézirat felolvasása és tudomásél vétele lesz.

Agitálnak a bank mellett. A Holló-csoport a szünetet ugylátszik nem akarja pihenésre használni, pedig az ország politikától fáradt népének is jobb lenne az izgatás helyett a pihenés. Mint fővárosi tudósítónk jelenti augusztus hó második felében a Holló-csoport nagy agitációs üléseket fog tartani a bank mellett és a fuziók kombinációk megvalósítása ellen.

A karánsebesi püspökválasztás. A „Lumina” holnapi száma *Badeskunak* karánsebesi püspökké történt megválasztásával foglalkozva érdekes leleplezést tesz a választás előzményeiről. A nemzetiségi agitátorok ugyanis Temesvárott összegyűlve a kormányválság idején megállapították, hogy a koalíciós kormány végképpen megbukott és hogy kilátás van egy *Lukács* kabinetre. Ennek alapján abban bizva, hogy a Lukács-kormány *Badeskut*, aki szintén hírhedt nemzetiségi agitátor, okvetlenül megerősítésre terjeszti fel a királyhoz. *Badeskut* jelölték és féktelen terrorizmussal karesztül vitték megválasztását. A *Wekerle*-kormány azonban *Badesku* megválasztását nem erősíteti meg, sőt azt hiszik, hogy a nagyszebeni zsinat is meg fogja semmisíteni a választást, mert *Badesku* ellen vizsgálat folyik egyházi térfituhoz nem illő cselekmények miatt.

A perzsi forradalom.

A sah elmenekült.

Teherán, július 16. A sah ma reggel nejeinek és a trónörökösnek kíséretében ment az orosz követségre. A sah táviratot intézett az orosz carhoz, amely-

ben közli, hogy családjával együtt a cár védelmébe ajánlja magát.

Teherán, július 16. A parlament legkiválóbb tagjaiból, számos előkelőségből, a nacionalisták és a katonaság vezéreiből álló nemzetgyűlés ma nagy néptömeg jelenlétében a parlament épülete előtt Achmed Mirza trónörökös sáhhá, Aszad el Mülk, a Bachtiar-család fejét régenssé, és Sipahdat hadügyminiszterré és teheráni kormányzóvá kiáltotta ki.

Berlin, július 17. A Voss. Ztg. jelenti Teheránból: A sah csapatainak egy része, mely az orosz bank közelében foglalt állást, nem akarja magát megadni és ott, a német követséggel még mindég harcolnak. A sah azért menekült az orosz követségre, mert nem bízott a csapataiban és attól félt, hogy oroszra meg fogják gyilkolni. Az a ma felmerült hír, hogy az orosz csapatok már Teheránba érkeztek, nem való.

London, július 17. A sahnak az orosz követségre való szökéséről még a következő részleteket jelentik: A sah csapatai a csütörtöki éjjeli harc után, a melyben teljes vereséget szenvedtek, visszavonultak Szultánabádba, a hol a sah tartózkodott. A sah arra a hirre, hogy ügye elveszett és hogy a nacionalisták hátban akarják őt megtámadni, elhatározta magát, hogy első feleségével, Ahmed Mirza herceg trónörökösével és még egy másik fiával az orosz követségen keres oltalmat. A sah kétszáz lovas kozáktól kísérve családjával kilencedfél órakerkezett Zergendébe, az orosz követ nyári székelyére, a hol már várták. A követség tagjai a sahot az őt megillető tisztelettel fogadta s azonnal bevezették a követ termeibe, a melyeket egyelőre lakásul jelöltek ki. A követ villáját, a melyhez gyönyörű perzsa kert tartozik, azonnal megtöltötték erős kozák csapatokkal, hogy a nacionalisták esetleges támadása ellen megvédelmezhesék. Ezenfölül a kapu fölött egymás mellé tűzték ki az angol és az orosz lobogót, jelölül annak, hogy Anglia és

Oroszország együttesen vállaltak garanciát a sah személyes biztosságáért.

London, július 17. A sah szökése előtt meg akarta kísérelni, hogy csapataival Észak felől hátban támadja meg a nacionalistákat, de a csapatok megtagadták az engedelmességet s a sah táborra reggel nyolc óraker fősorozott. A sah az orosz követség épületébe menekült, a melyre az orosz és a perzsa zászlót tűzték ki. A sah délelőtt tiz óraker mondott le a trónról. A nacionalisták ma reggel a német követséggel szemben levő orosz bankot akarták bombázni, mert a bank épületéből rálöttek a nacionalistákra, a német követség tiltakozott a lövöldözés ellen s erre az ott levő nacionalista csapatok visszavonultak. Az európai városrészen tegnap sok házat kifosztottak. Számos házba, így a német követség házába is behatoltak a golyók, de a veszteség nem túlságosan nagy.

Berlin, július 17. A Vossische Zeitungnak jelenti Teheránból: Liákov ezredes tegnap délután négy óraker adtu meg magát a parlament előtt levő teren az új hadügyminiszternek Sipahdárnak. A sah baktyarjai, akik az orosz követség előtt állottak fel, nem akarták magukat megadni s ezért a nagykövetséggel szemben harc kezdődött. Zergendéből, ahol a sah csapatai táboroztak, az a hír érkezett, hogy a csapatok legnagyobb része átpártolt Sipahdárhoz. Ez a jelentés valamint az a tegnapi hír is, hogy Sipahdár fia a hegyekből nagy haderővel közeledik, hogy a sah táborát megtámadja, siettete a döntést. A sah leköszönése mindenestre saját csapatai ellen való bizalmatlanságára és orgyilkosságtól való féltelmére vezethető vissza.

London, jul. 17. A sah sokáig vonakodott engedelmességni az angol és orosz követ előterjesztésének, akik megmagyaráztak neki, hogy föltétlenül le kell mondania. Csak a mikor megértették vele, hogy a győzedelmes naciona-

— Rettenetesen nagy — felelt Robinson, fejével bólintva s füstöt fujva házigazdája orra alá. Két millió font kapitális.

— Két millió font! — kiáltott fel Marsh ur, s érezte, hogy shillingjeit nem hiába adta ki ma ebédre.

— Igen uram. Senkivel nem jár jobban, mint velünk. Azt mondta ön, hogy Evans ur ajánlott bennünket önnek? Nem emlékezem a névre. Hisz oly sok emberrel van dolgom, s ha egyszer velünk összeköttetésbe léptek, újra meg ismét visszatérnek hozzánk.

— Természetes. És ha szabad tudnom, mi az az ügy, a melyben tanácsomat óhajtja kérni?

Robinson ur a kezét kabátja zsebébe mlyesztette, s egy csomó papirost vont elő onnan. Azután odanyujtotta azokat Marsh urnak, aki figyelmesen nézte meg mindegyiket.

— De . . . de . . . én nem értem . . . — dadogta kis idő múlva. — Ezek nyomtatott sémák . . .

— Ez a rendes forma, uram. Önnek csak a kérdésekre kell felelni, s ezeket a rovatokat

kitölteni. Az egyik forma bonus-szal van, a másik a nélkül. De én javasolom az elsőt.

— De . . . de . . . — ismételte Marsh ur, — mit tegyek én ezekkel?

— Csak töltsse ki a feleletek számára üresen hagyott helyeket. A mi házuk a legnagyobb a szárazföldön, s ha még nem biztosította magát tűzkár ellen, ezt is felvehetem, nemcsak az életbiztosítást. Hiszen az ember sohasem tudhatja, mi történik . . .

— Nézze! — kiáltott fel Marsh ur kétségbeesetten. Ön Robinson, vagy nem Robinson?

— Az vagyok, uram.

— A Robinson és Moule firmából?

— Oh nem, uram! Nem. A híres élet- és tűzkárbiztosító társaság: Robinson és Glove baltagja . . . A legbiztosabb és a legjutányosabb, a mi csak egyáltalán . . .

— Ki küldte önt hozzám? — kérdezte Marsh baljóslatu hangon.

— Senki, uram. A rendes szokás szerint sorra jártam a házban az összes lakásokat, mikor ön nyakoncsipett. S mikor aztán Evans urat említette, azt hittem, valamelyik kliensünk ajánlott önnek.

— És miért nem mondta ezt mindjárt! — menydörögte Marsh dühösen.

— Nem engedett szóhoz jétni uram. Az ön megjegyzéseiből azt hámoztam ki, hogy az életét akarja biztosítani.

— Soha nem mondtam ilyesmit — morgogta Marsh.

E pillanatban a fiatal ügyvéd szolgálja hant be.

— Kérem, uram, telefonüzenet jött, hogy Robinson ur meggondolta a dolgot és nem keresi önt ma fel. És . . .

De Marsh ur mérgesen félbeszakította:

— Jól van. Mehetsz.

Még egyszer Robinson urra nézett, s látszott rajta, hogy még nagyon szeretne neki mondani valamit. De mégis jobbnak látta elhallgatni az ajkán lebegő kevésbé udvarias szavakat. Csak a biztosító cédulán töltötte ki boszuját, s keresztben kettétépte azt. Aztán rákiáltott a pincérre:

— Ide, hé! Hozza el a számlámat, azonnal!

Fürdői közönség figyelmébe!

Utazókosarak, bőröndök, kalapkoferok, fürdői ajándéktárgyak, üveg- és porcellántárgyak, esernyő- és sétatokok, harisnyák, övek, női kiegészítők, nyakkendők, pénz-, szivar- és dohánytárcák, tajtékpipák, gyermekjátékok állandóan alkalmi vételárért szerezhetők be.

FRISS ÉS TSA

KORONA ÉS FILLÉR BAZÁR
Nagyvárad Rákóczi-ut

Telefon 130.

listák ellen való további ellenállása esetében életét veszedelem fenyegeti és miután az orosz követ kijelentette neki, hogy orosz csapatoknak Teheránba való bevonulásáról szó sem lehet, határozta el a sah, hogy enged és hogy tizenegy éves fia Ahmed Mirza herceg javára lemond. A sah jövőjéről még nem gondoskodtak véglegesen, de bizonyos, hogy a betyárok vezérei garanciát vállaltak személyes biztonságáért és rá bízták jövődöntő tartózkodásának megválasztását. A városban rend és nyugalom van, a bazárok nyitva vannak. Az ünnepi felvonulások csak reggel értek véget.

Popescuék Nagyváradon.

A miklózlázuri betörőbanda tagjai tegnaptól fogva a nagyváradai ügyészségnek a lakói. A csendőrségnek nem volt tovább szükségük rájuk és átadta őket az ügyészségnek. A nyomozás azonban tovább folyik Miklózlázuron és minden legkisebb dolgot összeszed a csendőrség, hogy Popescuék bűnösségét tagadásuk ellenére is bebizonyítsa.

A szenzációs ügyről magyarcsékei tudósítónk a következőket telefonálja.

Popescu Aurél bünei.

Popescu Aurélt tudvalevőleg a magyarcsékei főszolgabíró felfüggesztette állásától. A felfüggesztésre nem csupán a miklózlázuri betörés szolgált okul, hanem még sok más hivatalos hanyagság is. A megtartott vizsgálat során ugyanis megállapították, hogy a körjegyzőségi pénztárból hivatalos pénzeket is el tulajdonított a körjegyző s azt csak legutóbb pótolta. Ezen kívül a körjegyzői hivatalban da cára annak, hogy ott három segédjegyző dolgozott, nagyfokú mulasztások vannak. A hivatalban talált mulasztások mind olyan természetűek, hogy azok magukban is elég okot szolgáltatnak a felfüggesztésre. A felfüggesztés folytán megüresedett körjegyzői hivatal vezetésével a főszolgabíró Kucsovsky Gyula okleveles szombatsági segédjegyzőt bízta meg, aki tegnap át is vette a hivatal vezetését.

A fehér nadrág és a csattos csizma.

Dobos Sándor feketegyörösi lakos Popescunál a múlt évben mint irnok dolgozott. Innen datálódik a jegyző és tanító ismeretisége. Popescunak is jelenleg három segédjegyzője volt, hogy mégis nem ezek közül választott büntársat magának, az onnan van, hogy Dobos erős, jól megteremtett fiatal ember és a jegyzőnek hűséges, szófogadó cimborája volt.

A két ember a kihallgatás során tagadta bűnösségét. A tagadás azonban csak súlyosbító körülmény lesz a törvényszék előtt, mert a csendőrség oly sok adatot halmozott össze, hogy azok teljesen elfedik Popescuékát.

Igen érdekes és nagyfontosságú a jegyzőnek a főhadnagy előtt tett egy elszólása. A kihallgatást vezető csendőrfőhadnagy ugyanis hiába faggatta Popescut, ez tagadott mindent és semmiről sem akart tudni. Végre a főhadnagy veszíteni kezdte a türelmét és szigorú hangon kiáltott rá a jegyzőre.

— Milyen nadrágot viselt a mikor a korcsmában volt?

— Fehéricsikos nadrágot, — felelt a jegyző

hirtelen. — anélkül, hogy ismerte volna kijelentésének nagyfontosságát.

Neumanné előzőleg tényleg azt vallotta, hogy a jegyző tehéricsikos nadrágban volt.

Dobos arcát Neumannék egyáltalán nem látták. Dobos ellen az egyik segédjegyző tett vallomást. Dobos ugyanis, aki Popescu vendége már néhány nap óta, egy szobában aludt az egyik segédjegyzővel. A segédjegyző mikor a lövés után felébredt, Dobost nem találta a szobában. Dobosra különben Neumanné szintén tett teherhelő vallomást. A borzalmas éjjel ugyanis a betörők lepedőbe voltak burkolva és csak térdén alul látszottak ki a lepedőből. Az egyik betörőn pedig csattos csizma volt, épp olyan, amilyet Dobos visel.

Friedmanné kedélyeskedik.

Friedmanné, akinek jelentős szerepe látszik a betörésben állandóan megtartja eddigi állásfoglalását. Tagad mindent, sőt még a hatóság közegeivel is a legkedélyesebben diskurál, ami miatt nem egyszer rendre utasították. Általában Friedmanné úgy viselkedik mintha nem is őróla volna szó. Amikor Miklózlázura megérkezett a járási orvos, hogy az összeszurkált Neumanné megvizsgálja Friedmanné mint régi jó ismerőst nevetve szólította meg őt.

— Mondja csak doktor ur mit valljak én most.

— Én a sebesültet jöttem megvizsgálni nem pedig vallomást diktálni felelt az orvos és ott hagyta az asszonyt.

A banda Nagyváradon.

Tegnap reggel Miklózlázuron már a kora reggeli órákban összegyűlt a falu, hogy szemébe nézzen a gazemberségre vetemedett banda tagjainak. A letartóztatott emberek a község házában voltak erős csendőri fedezet alatt és várták az indulás idejét. Első megállapodás szerint a reggeli vonattal kellett volna Nagyváradra szállítani, azonban Popescu kívánságára kocsin indították őket utnak, kivéve a kocsist Tripa Juont, akit voatra helyeztek és úgy hozták be.

A pályaudvar és az ügyészségi épület környékét már a kora reggeli órákban nagy embertömeg lepte el s mindenki kíváncsian leste a betörők megérkezését. A kocsis egy csendőrkisérétében tényleg meg is érkezett. A többiek pedig csak déli fél 12 órakor érkeztek meg.

Egy szekér és egy kéttogatu kocsit hozta be a három betörőt. A szekeren két csendőrkisérétében ült Friedmanné, elegáns nyári toalettet viselt. A kalapját melyen csak virág volt a kezébe tartotta. A kocsin mely a jegyző tulajdonát képezi, a kocsis mellett egy csendőrt ült feltűzött szuronnal, bent a kocsiban ugyanígy két csendőr és a jegyző. Az első ülésen pedig Dobos Sándor a tanító.

Az ügyészségen.

A banda tagjait megérkezésük után nyomban megvizsgálták és külön-külön helyezték őket el. A foglyok a kocsis kivételével a saját kosztjukon vannak. Tegnap Friedmanné a magával hozott hideg ételekből ebédelt, míg Po-

popescu a Széchenyi vendéglőből vitetett levest és egy sültet. A foglyokat ma fogja kihallgatni a vizsgálóbíró. A letartóztatottak tagadni fognak mindent és tegnap is ártatlanságukat hangsúlyozták. Tegnap délután Friedmannét, aki egy nagyváradai izr. polg. iskolai tanárnak a leánya, megakarták látogatni az édes atyja, azonban erre még nem kapott engedélyt.

Neumann és a betörők szembesítése.

Tegnap délután az ügyészségen már megkezdődött a betörők ügyében a vizsgálat. Délután dr. Kármán Elemér erős börtönőri és rendőrfedezettel Popescuékát lekísértette az izraelita kórházba, ahol Neumann Mór 20 napon feül gyógyuló sebével fekszik. A betörők megérkezése nem okozott nagy meglepetést Neumannnak, mert ezt már előzőleg tudatták vele. — Popescu a kórházban meghuzódva lehangolt volt, ellenben Friedmanné ép oly nemtörődomséggel viseltetett minden iránt, mint eddig. A kihallgatás több mint 3 óra hosszúra tartott. A betörők kihallgatásának csakhamar híre futamodott Kolozsvári utcán s néhány perc alatt óriási embertömeg lepte el a kórház környékét. A rendet Réz Bertalan alkapitány tartotta fenn.

Végigrabolták a vármegyét.

Hurokra került cigánybanda.

Biharvármegye szomorú híre tesz szert, mintha a régi betyárvilág támadt volna fel.

Említettük, hogy a nagyváradai rendőrség a puskapros torony mellett elfogott egy cigány karavánt.

A cigányok szekeren nagyon sok holmit találtak, különösen ruhaneműket, pénzt, amelyeknek hol szerzését nem tudták a cigányok igazolni. A rendőrség, igen helyesen, azon véleményben volt, hogy a 12 tagból álló cigány karaván lelkét bizonyára több bűn nyomja. Különösen az keltette fel a rendőrség gyanuját, hogy az utóbbi időben Biharvármegye községeiben sűrűn fordultak elő betörések, rablások.

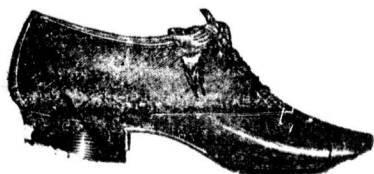
A rendőrség gyanuja beigazolást is nyert, dacára a cigányok tagadásának.

Mint irtuk, Magyarcsékéről két csendőr jött be Nagyváradra s a cigányoknál talált gyanús holmikból néhány darabot magukkal vittek, hogy a környéken előfordult betörések színhelyén a károsoknál puhatolódzanak. Ez sikerrel is járt, mert a cigányoknál talált holmikot Czukkermann magyarcsékei és Kain F. drágcsékei kereskedők a sajátjuknak ismerték fel, amiket tőlük vittek el nemrég, mikor üzleteiket feltörték. Különösen egy tükröt, bugyelárist, több darab ruhaneműt ismertek fel a károsultak.

A vizsgálat során az is beigazolást nyert, hogy a cigányoknál talált nagyobb mennyiségű penészes ércpénzt a farkaspataki korcsmárostól rabolták.

A rendőrség a cigánykaraván elfogásával jó fogást csinált, mert egy veszélyes bandát kerített kézre.

Ez a diszes csapat rengeteg betörést, rablást követett el az utolsó időben Biharvármegyében. Így Biharon, Bihar Püspökiben, Geszten

Nincs többé lábfájás

És ha ezt el akarja érni, úgy cipőszükségleteit okvetlen

ARANYI-nál

a Fő-utcán szerezzé be, mert az ő tőle vett cipőkben a tyuk szem és bőrkeményedés eltűnik. Telefon 512

Nagyszalonján, Gyiresen, Miklózáron követtek el betörést; ugyancsak ez a cigánycsapat hajtott el nemrég az őssi i uradalomból két drágai csikót.

A csendőrség a tegnap délutáni vonattal az egész karavánt, erős fedezet alatt, megvasalva kiszállította Magyar Csékre, ahol tovább folytatják a nyomozást.

Magyar Csékéről azután majd viszik őket tovább, mindazon községekbe, ahol az utóbbi időben betörések és rablások történtek.

Ismét egy betörés.

Valósággal napirenden vannak most Bihar-megyében a betörések, rablások és fosztogatások s bár a csendőrség teljes mértékben őrködik, nem képes megszüntetni azt a már igszán ázsiai állapotot.

A csendőrség megyszerte razziaát tart s a razzia alatt történnek vakmerő rablások. Élesdi tudósítónk telefonálja, hogy tegnap előtt éjszaka, úgy 12 és 1 óra között álarcos betörők jártak Bona János államvasuti alkalmazott lakásán. Az eset a következő.

Csütörtökön éjjel, mikor Bona János ép az állomáson szolgálatot teljesített, felesége, ki egyedül maradt otthon gyermekekkel, hallotta, hogy valaki a külső ajtót feszíti. Az asszony annyira megijedt, hogy nem mert kikelni az ágyból, hanem jó ideig visszafojtott lélekzettel figyelt. Egyszerre csak az utcán emberek jöttek, mire az udvarról jövő zaj elmúlt. Kevéssel aztán hazajött a férje is. Ennek is elmondta az asszony, hogy míg távoljárt valaki fel akarta feszíteni az ajtót. A férj azonban csak nevetett a dolgon, azt mondván, hogy csak hallucinált a felesége. Így aztán nem gondolt a dologgal többet.

Másnap éjszaka azonban váratlan dolog történt. Álukból éjnek idején arra ébredtek Bonák, hogy valaki feszegeti az ajtót, ép úgy mint az előző éjszaka. Bona erre kiszólt:

— Ki az, mit akar?

De semmi válasz. Kinyitotta az ajtót, de senki sem volt kint. Azonban alig feküdt ismét vissza az ágyba, egészen tisztán hallotta, hogy a padláson jár valaki. Fejszét véve magához, felment a létrán, mely az udvarról vezetett fel a padlásra.

Midőn benézett a padlás ajtaján, egy hatalmas csapás éri az arcát, mitől megtántorodva lezuhant a lépcső fokáról a földre. Látva ezt az asszony, óriási lármát csapva sikoltozásával. A férfi szintén felugrott a földről s menekült.

Mire segítség érkezett a szomszédokból, kik átkutatták az egész padlást, addig a betörők, kik Bona állítása szerint 4-en 5-en lehetnek, elmenekültek, leugrálva a kertre néző padlás ablakon.

A betörők arcukon fekete állarcot viseltek, de ruházatukra vonatkozólag mit nem tud a vasuti alkalmazott. A padláson, hol ép száradni volt felaggatva a kimosott ruha, meglátszott a rablók jelenléte. A ruha egy zsákba volt begyömészölve, mit azonban nem volt idejük elvinni a tetteseknek. Azonkívül a padláson a menyezet is kivolt kezdve, mi azt bizonyítja, vagy legalább is arra enged következtetni, hogy ez uton akartak a betörők a házba jutni.

Kérjük igen tisztelt vidéki olvasóinkat, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében e miatt akadály történjen.

UJDONSÁGOK.

Szent Vince napja. — Nogáll emléke.

A szegények, árvák, özvegyek nagy szentjének: *Féli Szent Vincének* holnap, hétfőn lesz az emlékünnepe. A katolikus egyház ezen kedves szentje tudvalevőleg alapítója volt a lazarista missziópapok kongregációjának, ugyszintén a róla elnevezett apácáknak, az irgalmas nővéreknek is, akik a tanítás, főként pedig a gyermekek gondozása s a betegápolás terén gyűjtenek mindennél becsesebb mennyei kincseket.

Az egész katolikus egyház, de főleg ez a két szerzet nagy ünnepet ül Szent Vince napján. A helybeli Szent Vince-intézet kápolnájában holnap ünnepélyes szent mise és szent beszéd lesz.

A nagy szent ünnepén azonban, az örömben fájdalom vegyül. A nagyváradai egyházmegyének, a város katolikus társadalmának és különösen a Szent Vince-intézetnek gyásza is van e napon, melyet az Isteni Gondviselés tíz évvel az áldott emlékezetű dr. *Nogáll* János főszentelt püspök halála napjával jelölt ki.

Egész életet, buzgólkodását Szent Vince tiszteletére s az árvák, szegények segítésére szentelte, hogy megfeleljen a nagy szent által kijelölt élethivatásnak s a Mindenható éppen ezen nagy szent emléknapiján szólitotta magához nemes lelkét.

Áldott porai ott nyugsznak az általa alapított intézet kápolnájában s szelleme őrködik jótékony alkotásain.

A tizedik évforduló alkalmából egy hosszú alkalmi költeményt küldtek be hozzánk *Serus* név alatt.

Befejező sorai így hangzanak:

Hársfaillat terjeng szét a tiszta légben,
Ünnepi szent érzés ég ma oly sok szívben
A nap fényugára aranytüzet lövel.
És lelkünk világa emlékezetre lel!
Bim-bam, a harang szól esengőn, érees hangon,
Tedeum fakadjon minden tiszta ajkon!

Dicsőítő hála zeng ma a zenében,
Diadalhang lobog oly soknak lelkében —
Szent Vince napja van s édes örömnepünk:
Tíz éve ma, hogy véd az égből Nogáll-unk!
Bim-bam, a harang szól esengőn, édes hangon...
Tedeum fakadjon minden tiszta ajkon!!!

* **Személyi hír.** Dr. *Steffanits* István közalapítványi kir. aligazgató, min. osztálytanácsos tegnap Nagyváradra érkezett.

* **A polgármester szabadságon.** *Rimler* Károly polgármester, mint értesülünk, ma kezdi meg szabadságidejét s Bad-Krentzenbe utazik üdülésre.

* **A szinügyi bizottság ülése.** A szinügyi bizottság tagjait fölkérem, hogy a folyó hó 20-án, kedden d. u. 5 órakor a városháza termében tartandó bizottsági ülésen megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: Elnöki előterjesztés több bizottsági tag indítványára a nyár folyamán a téli színházban tartandó előadások helyárainak megállapítása tárgyában. Nagyvárad, 1909 július 17. Dr. Hoványi Géza, szinügyi bizottsági elnök.

* **Védekezés Budapest ellen.** A budapesti kereskedelmi és ipari körök tudvalevőleg mozgalmat indítottak, hogy a baja-bátaszéki valutai közlekedés megnyitása után a főváros érdekében tarifa kedvezményeket eszköz-

zöljenek ki a kormánytól. Ennek ellensúlyozása Szegeden ellenkező célú mozgalom keletkezett, hogy az ország keleti és déli részének érdekeit megóvják, a fővárosi mozgalommal szemben. A szegedi keresk. és iparkamarában nem rég értekezlet volt, amelyen Nagyvárad városa és a nagyváradai kamara is résztvett. Ezen értekezlet megállapodásaihoz képest a szegedi keresk. kamara most elküldötte a kormányhoz felterjesztendő memorandumot, hogy azt írja alá Nagyvárad városa. Egyben tudatja a szegedi kamara, hogy a memorandumot július hó 26—29. napok valamelyikén adja át a küldöttség a miniszternek; kéri miszerint tudassa a város, hogy Nagyvárad város képviselőiben kik vesznek részt a küldöttségben.

* **Pályázat fogalmazói állásra.** Nagyvárad városánál egy II. oszt. fogalmazói állás üresedett meg, amelyet az augusztusi közgyűlésen tölt be választás útján Nagyvárad város törvényhatósága. A pályázati kérvények augusztus hó 7-én délutáni 5 óráig a főispánhoz adandók be.

* **A vámszemélyzet jutaléka.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy az elmúlt 1908. évre vonatkozólag a 160,000 korona vámjövédelmet meghaladó összeg nyolc százalékát egészben kiosztja a vámosok között jutalék fejében. A miniszter most értesítette Nagyvárad városát, hogy a közgyűlés ezen határozatát jóváhagyta.

* **Beköszöntött a jődő.** Az öregek jövendőlése majdnem egészen beteljesedett, hogy ha Medárd napján eső van, negyven napig lesz részünk esőben, hogy meg is unjuk. Ez évben különösen sok volt a csapadékból. Ma telik le Medárd napja után a 40 nap, s úgy látszik, az időjárás megembereli magát. Két nap óta már pompás, igazi nyári időnk van. A gazdák főleg örülnek az időváltozásnak mert a hosszú esőzések már eddig is rengeteg kárt tettek a növényzetben. Csak azután hozs-szu szárazság ne következék be a töméntelen eső után.

* **Az irgalmasrend vizitátorai.** *Thuróczy* Mihály Kornél, az irgalmasrend magyarországi tartományi főnöke *Kremmer* Ede, a pozsonyi rendház priorja kiseretében pénteken az esti gyorsvonattal Nagyváradra érkezett. Egyenesen a nagyváradai irgalmas rendházba szállottak, ahol dr. *Vimmer* Julián házielnök fogadta vendégeit. Jövetelük célja az évi hivatalos litogató, mely alatt felülvizsgálják a gyógyszerháznak és a kórháznak bizonyára áldásos működését. Körülbelül három napig tartózkodnak a nagyváradai testvérházban s azután visszatérnek a budapesti, illetőleg pozsonyi rendházba.

* **A Kórház-utca rendezése.** Mióta Kórház-utcát rendezte Nagyvárad városa, s a hegyvíz levezető árkaikat betömette, minden nagyobb esőzés előnti az utcát, sőt az iszapot behozza a Rakóczi-utca. *Lőszeghy* József főmérnök most beterjeszti a városi tanácsshoz, a tervhez, a mely szerint a nagy méretű vízlevezetőket épít a város, amelyeken a Páris-patakba jut a hegyről lezuhanó víztömeg. Szükséges továbbá, hogy Petőfi-utca egy részét szitárd burkolattal lássa el a város. Az összes munkálatok 15,170 koronában irányozza a elő főmérnök.

* **Esküvő.** *Pohl* Jenő nagyváradai gyógyszerész ma vasárnap délelőtt 11 órakor tartja esküvőjét *Alszegehy* Lord Gúczyvel, a budapest-erzsébetvárosi plébánia templomban.

* **Uj csillagkeresztes hölgy.** Gróf Zichy Ödönnek szül. Betlen Gabriellát a király csillagkeresztes hölgyé nevezte ki.

* **Egy jegyző fegyelmi ügye.** Annak idején megemlékeztünk Jakab Dezső érmihályfalvai jegyző fegyelmi ügyéről, mely a pénzügyigazgatóság feljelentése alapján indult meg. A nevezett jegyzőről ugyanis kiderült, hogy a hivatalos teendőiben, különösen a pénzügyi elszámolásoknál követett el vastag felületességet. Mint értesülünk a vizsgálat már befejezést nyert s megállapított, hogy a vádak legtöbbjei megteleznek a valóságnak. Így most az alispán elé kerül a dolog, aki intézkedik a fegyelmi ügyhen.

* **Egy vezérigazgató tragikus halála.** Tarcsay Pál, a Magyar ipar- és gazdasági bank részvénytársaság igazgatója, tegnap délelőtt tragikus körülmények között halt meg. Tarcsay a reggeli órákban egy festményt akart fölfüggeszteni a lakása falára, a Türr István-utca 8. számú házában.

— Magam akartam fölakasztani, — mondotta a környezetének, — mert a cselédek csak elrontják.

Hozatott egy létrát, mert a szék alacsonyának bizonyult. Fölmászott a létrára és ép föl akarta emelni a létrát, amikor elveszítette az egyensúlyt.

— Ejha, — kiáltotta — ebből baj lesz!

A következő pillanatban kiejtette a képet a kezéből és azután ő maga is lezuhant a létráról.

A cselédleány, aki tanuja volt a jelenetnek, sikoltozva rohant oda:

— Jaj, nagyságos ur, az istenért mit csinált!

Tarcsay ekkor azonban már nem mozdult. Élettelenül hevert a padlón. Közben orvosért küldöttek és a mentőkért is telefonáltak. De a megérkezett orvosok csak a halált konstátálhatták. Agyrázkódást szenvedett és ez ölte meg hirtelen. Tarcsay Pál mindössze harmincöt éves volt és Ormódy Vilmosnak, a Magyar Általános Biztosító Részvénytársaság vezérigazgatójának a leánya volt a felesége. Bol dog családi életet élt és a fiatal igazgatót mindenki szerette. Váratlan halála mély részvétet keltett.

* **A beéli járás rémei.** Tegnap számunkban megírtuk, hogy a beéli járásban a cigányok két helyen is utját állták az utasoknak. A tegnapi nap folyamán mint tudósítónk jelenti, a csendőrség megkezdte a cigányok felkutatását. Tegnap délután a csendőrök olyan nyomokra akadtak, melyek egy 12 szekérből álló karaván utját jelzik. A karaván menekül a csendőrség elől, azonban a csendőrök mindenütt nyomon vannak s valószínű, hogy a mai nap folyamán el is fogják a cigányokat.

* **Uj rend a piacon.** A közönség tájékoztatása végett közli a rendőrség, hogy hétfőtől kezdve a Szt. László téren a Szt. László szobra és a szt. László templom közti részen csak termelők árúsíthatnak, a szobor és a kávécsarnok (Kovács örökösök háza) részen pedig tovább árúsítók, azaz kofák. A rendőrtörvény ezen intézkedése azt célozza, hogy a vásárló közönség legalább most már tájékozva legyen, a felől, hogy hol juthat a kívánt élelmi cikkekhez kedvezőbb feltételek és olcsóbb árak mellett.

* **Tűz Magyarcsékén.** Magyarcsékei tudósítónk jelenti, hogy a tegnap délelőtt nagy tűz pusztított, melynek egy lakóház esett martalékaul. A tűz déli fél 12 órakor kezdődött. Bozsányi Teréz házában. A tűz a szalmatekelyes házat pár perc alatt elhamvasztotta és átlépett a szomszédos takarékpénztári épületre és Ritter Jenő házára. Az önkéntes tűzoltók Kubucz Ágoston és Lovassy Ferenc parancsno-

kok vezetése alatt kivonultak és nagy erőmegfeszítéssel lokalizálták a tüzet. Jellemző az ottani lakosságra, hogy amikor megérkeztek a tűzoltók az emberek mind szét futottak és a csendőröknek kellett összefogni embereket, akik a szivattyuba huztak a vizet. Az önkéntes tűzoltók kitartó és ügyes működésének lehet tulajdonítani, hogy a tűz a takarékpénztár és Ritter Jenő épületét el nem hamvasztotta.

* **Hymen.** Miklós István derék iparos, ma tartja eljegyzését, Weiszmann István derék iparos bájos és kedves leányával Juliskával.

* **Öngyilkos beteg.** Borzalmas módon vetett véget életének tegnap egy szerencsétlen beteg ember. Mint tudósítónk jelenti Kuk Mitru harangmezői lakos már huzamos idő óta szenved betegségben s betegségére hiába keresett orvosságot. Kuk már a múlt évben öngyilkos akart lenni, akkor azonban nem sikerült neki. Tegnap Kuk eltávozott a községből Nyárlóra. Itt hosszabb ideig bolyongott a községben, míg a község mély kutjához ért. A szerencsétlen ember mikor senkit sem látott maga körül, beleugrott a kutba. Kuk tettét észrevették, azonban mire kihúzták a kútból már halott volt.

* **Kiszebelték mulatozás közben.** Nagy Imre juhkereskedő pénteken a gyulai vásárral eladott nagyobb mennyiségű juhot. Hajdubagosa való hazautaztában utközben megismerkedett egy sertéskereskedővel és ezzel Nagyváradon kiszállott pénteken délután 4 órakor és egyenest a Dombi László-féle mulatóhelyre mentek, ahol Nagy Imrét társai nem sokára magára hagyta. Nagy Imre hatalmasan belemerült a mulatozásba, a sör patakokban folyt. Nagy Imre elázott és este 9 órakor vette észre, hogy zsebéből 3120 koronája eltűnt. A meglepett ember erre kijózanodott és panaszt emelt a rendőrségen. A rendőrség özv. Dombi Lászlónét, Dombi Juliskát, Weiszfried Samu zongoramestert, Lovász Márton Józsefet és 8 leányzókat letartóztatta és lezárta. Ennek a gyökeres intézkedésnek eredménye eddig az, hogy 24000 korona máris megkerült és alapos a remény, hogy a többi hiányzó pénz is elő kerül.

* **Ellopták a ruháját.** Katona Mari cselédleány panaszt emelt, hogy nyitott kamrájából mára virradóra 14 korona értékű fehérneműt ellopták. A rendőrség nyomozza a tolvajt.

* **Intézetünk** kebelében alakult »Belvárosi takarékpénztár és hitelszövetkezet« első évtársulatának betétei az osztalékkal együtt (üzlet részenként 2 kor. 10 fillér) folyó hó 14 től kezdve lesznek pénztárunknál kifizetve. Nagyvárad, 1909. július 13. *Belvárosi takarékpénztár r.-t.*

* **Értesítjük** a Magyar Takarékpénztár Szövetkezet t. üzletreszeseit, hogy a III-ik évtársulat befizetési f. év július hó 1-én megkezdődtek és a kiállított könyvek az intézet helyiségében átvethetők. *Magyar Takarékpénztár Szövetkezet igazgatósága.*

x **Megtakarítja a fürdőzéseköltségeit,** aki Biharvármegye legkellemesebb és legolcsóbb nyaralóhelyén a révi Zichy barlanghoz kimegy. E gyönyörű természeti szépségekkel megáldott helyen most nyílt meg a kényelmes, modern 16 szobás »Luiza«-szálloda, ahol olcsó áron kitűnő ellátás kapható. Remek kirándulóhelyek, a Sebes Körös partján készített jó karban tartott turista utak, külön vasutállomás és egészséges, ózondus levegő teszik ezt a kirándulóhelyet oly kellemessé, hogy aki egyszer megismeri, ide mindig visszavágyik. Kitűnő ellátásról a nagyvárad közönség előtt jól ismert Grósz József vendéglős gondoskodik, aki kizárólag az uradalom tisztán kezelt körösvölgyi borait méri ki.

x **Az Európa-szállodában** minden délután 4 órától zene, melyet Ponta Kálmán jó szolista kitűnő zenekara szolgáltat. Ugyanott elsőrangú mozgófénykép előadás van minden este, belépődíj nélkül. Mai műsor a következő: Furfangos művészek (komikus). A matróz szerelme (életkép). Hol van a közsörtüs (nevetettő). A császár (dráma). Az ördög és korcsmáros (bohózat). Álom a bűvös kastélyban (álomkép). A kis hős (életkép).

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap: délután Tatárjárás, este Náni (Tihanyi Miklós, a Vigszínház tagjának vendégszereplésével.)

Hétfő: Szobaleány. (Tihanyi vendégszereplésével.)

Kedd: Orpheus a pokolban.

Szerda: Doktor ur. (Tihanyi vendégszereplésével.)

Csütörtök: Leánykérés, Válás után, (Tihanyi vendégszereplésével.)

Péntek: Koldusgróf. (Bérczi Gyula vendégszereplésével.)

Szombat: Szép Heléna. (Bérczi Gyula vendégszereplésével.)

Vasárnap: délután Jókendű paraszt, este: Vöröshaju. (Bérczi Gyulával.)

Szirmai Imre bucsufellepte. Egyik legjobb szerepében, a Madame sans gêne Napoleonjában lépett fel tegnap utolszor Szirmai Imre Nagyváradon. Ez az alakítása mindenképp alkalmas arra, hogy művészi képességeit érvényre juttassa, A közönség sokszor kitapsolta a vendégművészt felvonások közt. A többi szereplő is teljesen megállotta helyét. Érdemes volna ezt a régi kedves darabot a téli időnyben tisztán helyi erővel is előadni.

Náni. A Szigligeti-színház agilis igazgatója, Erdélyi Miklós szinte felülmulhatatlan gondossággal igyekszik mindent megtenni a közönség érdeklődésének ébrentartására. A legkiválóbb fővárosi színészek vendégszereplése után a közönség régi kedvencével, Tihanyi Miklóssal, a Vigszínház kiváló művészeivel kedveskedik a színházjáró publikumnak. Tihanyi ma, vasárnap este kezd meg vendégszereplését a »Náni«-ban, melynek humoros, igazán derűvel teli tárgya teljesen megfelelő szeretettel ad Tihanyi művészi alakításának. A sváb falu életének kacagtató testésébe szövődik be a sváb leánykának a Náninak édesen humoros hangú története. Náni szerepében Diósi Nusi fogja régi sikereinek számát egy új fényes sikerrel növelni. Tihanyi vendégszereplése iránt a közönség körében osztatlan érdeklődés mutatkozik és bizonyos, hogy Tihanyi öt estén keresztül zsúfolt házak előtt fog játszani. Ez öt előadás, Tihanyi legjobb alakításaiban fog szerepelni s így bő alkalma nyílik majd, hogy művészi játékával megint hosszú időre lekösse magának a közönség rokonszénvét.

Bérczy Gyula vendégszereplése. A színházjáró közönséget mindenestre kedves meglepetés éri régi kedvencének, Bérczy Gyulának vendégszereplésével. Az ő jól ismert bravuros alakításai még mindig nem tudtak kimenni a közönség emlékezetéből s eme vendégszereplése igazán a lehető legkedvesebb ület volt az igazgató részéről. Régi alakításában a Koldusgrófban, Szép Helénában, Vöröshajuban fogja Bérczy a közönséget burleszk komikumával nevetésben tartani.

A szobalány. Holnap, hétfőn este egy régi, eleven, pezsgő darabban, »A szobalány«-ban élvezheti a színházjáró közönség Tihanyi művészi játékát. Azokból a még operette-vaud-

ville-é sem súlyedt vigjátékok közül való ez a darab, melyek folytonosan a humor, a jókedv ezüstös sugaraitól izzanak s amelyek hosszú időre felmelegítik a néző lelkét. Tihanyinak eleven, temperamentumos egyénisége kitűnően helyezkedik be ebbe a neki teljesen megfelelő keretbe s így természetes is lesz, ha »A szobalány« előadását teli ház fogja végignézni. Hozzá járul ehhez, hogy a nagyváradai szintársulat kiváló művésznője E Kovács Mariska egyik legkiválóbb szerepét bírja e darabban s így nemcsak, hogy méltó, de kimagaslóan művészi partnere lesz Tihanyinak. Hasonló jeles szereppel fogja emelni az előadás szépségét Hevesi Gusztika is,

ÁVIRATOK.

A Karagyorgyeveci dinasztia alkonya.

Belgrád, július 17. Szerbiában szövetség alakult, mely célul tűzte ki a Karagyorgyeveci dinasztia megbuktatását. A szövetség tegnap kiáltványt intézett a néphez. A kiáltványban arra szólítják fel a népet, hogy követeljék Péter király lemondását. E követelésüket azzal indokolják, hogy a legutóbbi időben a Karagyorgyeveci dinasztia oly nagy szegényt hozott Szerbiára, hogy azt büntetlenül elhallgatni nem lehet.

A krétai affér.

Berlin, július 17. A «Lokalanzeiger» jelenti Szalonikiból: Itteni katonai köröknek az a nézetük, hogy a háború Görögországgal elkerülhetetlen. Az itteni központi ifju-török bizottság tiltakozó jegyzéket készít elő a hatalmakhoz az annexió és a krétai kérdés végleges megoldásának az elhalasztása ellen. Ennek a jegyzéknek a hangja Görögországgal szemben nagyon erélyes és többek közt felveti azt a kérdést, hogy rá szabad-e bízni Krétát egy olyan országra, amely önmagát sem képes kormányozni.

A tizenhatesztendős kislány gyilkolt és végrendeletet hamisított.

Christiania, július 17. A droutheimi felsőbb leányiskola egyik növendékét, egy 16 éves leányt, letartóztattak ama váddal terheltten, hogy meggyilkolta nagynénjét. Az öreg asszony husvét előtt halt meg. A leány végrendeletet mutatott be a törvényszéken, amelyről kiderült, hogy hamisítvány. A leányt letartóztatták s hosszas vallatás után beismerte, hogy nagynénjét meggyilkolta. Azt is vállalja, hogy tettét előre megfontolta. A néneje rájött a hamisításra és feljelentéssel fenyegette meg. Hogy ezt megakadályozza, megölte nagynénjét. Aztán folytatta tanulmányait és kitűnő sikerrel vizsgázott. A megbánás semmi jelét nem mutatja és a fogságban regényeket olvas.

SZERKESZTŐI PÓSTA.

D. B. A nagyváradai szőlőhegyen a Leipnik-féle szőlőhegyen betévedt s ott elfogott ember nem nagyváradai elemi iskolai tanító, hanem egy bíró-sági tisztviselő, aki illuminált állapotban, véletlenül tévedt be a szőlőbe.

KÖZGAZDASÁG.

= A kamara értesítése. Van szerencsénk az érdeklődőknek tudomására adni, hogy a temesvári cs. és kir. katonai hadtest hadbiztossága, a nagyváradai cs. és kir. katonai élelmezési raktár részére az 1909. évi augusztus, szeptember, október és november hónapokban önkezelésre beszerzendő termények és terménybeli szükségletek biztosítására, nevezetesen: 880 métermázsza tiszta buza, 4000 métermázsza rozs, és 11000 métermázsza zab szállításának biztosítására pályázatot hirdet. Miről az érdekelteket azzal értesítjük, hogy a pályázati felhívás részletes feltételei a kamarai irodában a hivatalos órákban délelőtt 8—2 óráig megtekinthetők. Nagyvárad, 1909. július hó 17. A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara: Huzella Gyula, kir. keresk. tan. elnök. Dr. Sarkadi Lajos, titkár.

Fürdői menetrend.

NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Nagyvárad ind.	7 50	9 50	2 10	4 50	6 40	9 17
V.-Velece >	8 00	10 00	2 20	5 00	6 50	9 27
Rontó >	8 16	10 16	2 36	5 16	7 06	9 43
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 41	5 21	7 11	9 48

PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Püspökfürdő ind.	8 59	10 59	3 19	5 59	7 49	10 32
Rontó >	9 04	11 04	3 24	6 04	7 54	10 37
V.-Velece >	9 17	11 19	3 37	6 17	8 07	10 50
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 47	6 27	8 17	11 00

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 00	2 20	5 00	6 50	9 27
V.-Velece >	8 10	10 10	2 30	5 10	7 02	9 37
Rontó >	8 16	10 26	2 46	5 26	7 16	9 53
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	2 53	5 33	7 23	10 00

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este	este
Félix-fürdő ind.	8 40	10 40	3 00	5 40	7 30	10 13
Rontó >	8 47	10 47	3 07	5 47	7 37	10 20
V.-Velece >	9 00	11 09	3 20	6 00	7 50	10 37
Nagyvárad érk.	9 10	11 19	3 30	6 10	8 00	20 47

REGÉNYCSARNOK.

HUSSON ORVOS.

REGÉNY

Írta: Charles Masset.

Fordította: Sz. I.

(Folytatás.)

9

E vers együgyű pedáneriájával már többször mulattatta Lőrinc képzeletét és gyakran intézte magához a furfangosan kíváncsi kérdést, hogy ugyan mily alakja lehet ama hangyának, mely felhőrpenti a tenger hullámain.

De ma Gilles de Trèves felirata oly hatást gyakorolt kedélyére, mint ama rejtélyes szövegek, melyek meg-meg jelennek lidércnyomásos kínos álmakban. Halványan, kissé borzadó hátal, gépiesen ismételtét: *Fluctus formica marinos* . . .

Ha legalább e furcsa szavak cabalistikus mondássá alakulhatnának át, hogy megborzokányozzák a tanárt a »Selectae« felmondása alatt!

Nyolc órát csengettek. A nagy kapu megnyílt és a tanulók kettésével beléptek a derékszögű, tágas udvarba, melyet egy zárda boltított tornácai környeztek. A hetedik osztály jobb kéz felől, a kolostor szegletén teküdt. Midőn Lőrinc társaival együtt az osztályba lépett, a bennlakó növendékek már padjaikon ültek; az ódon öntésű kemence sustorgott és a termet égett kenyér és perzselt alma orra

szálló illata töltötte be, jelentve a konyhai előkészületeket, melyekkel a bennlakók a tanár megérkezését várták.

Ez komoly méltósággal, magas gallérijával és kék pápaszemével belépett, székére ült és jegyzetei közt lapozgatott. Gyors dadogással elmondta az imát, azután, hogy csendet tartson, vonalzója lapjával a kathedra szélére ütött és az előadás kezdetét vette.

— Lássuk a Selectae, mondá kurtán a tanár, kit Dordelu urnak neveztek; kezdje meg Husson!

Lőrinc szíve elszorult. Meg se moccan. Azon tűnődött, hogy az ő nevét említették-e. Fülei zugtak. — Rajta! Rajta! folytatá a tanár türelmetlenül.

Lőrinc lassan lassan felemelkedett helyéről a kathedra elé állt, mely össze-vissza volt faragsálva feliratokkal és a tanítványok nevével. Máskor oly eleven kis arca most sápadt és beesett volt. Ugy tetszett neki, mintha egyszerre megsoványodott, és feszes ruhái kibővültek volna. — A gyermek haját jól meg kellene valami erős folyadékkal, hogy hirtelen meg ne ősüljön hasonló szorultságban.

Lőrinc nem merte kinyitni ajkait; még nem szünt meg remélni, hogy valamely csodás esemény segítségére jön, hogy tüzet kiáltanak az udvarban, vagy hogy az igazgató gyorsan magához hivatja Dordelu urat, — Nos hát, ismétlé emez vonalzójával hadonázva, lássuk valahára! . . . Maxima . . .

Lőrinc feje szédült; szeméit cipője orrára szegezve dadogni kezdett: — Maxima debetur . . . — Aután megakadt, szeméibe könyek toltak.

— Puerol reverentia! sugta hátulról egy irgalmas hang.

Lőrinc rosszul hallott és folytatá: — Quaeo reverentia . . .

— Puerol mergesen Dordelu ur! az a quaeo ostobaság lenne . . . Folytassa.

— Tovább nem tudom tanár! — dadogá alázatosan a boldogtalan, ki torkán érezte a zokogást.

— Eh, hogyan? . . . Nem tudja tovább! — kiáltá Dordelu ur elkéserevde, az a kit én mintaképül állítottam! . . . Miért nem tudja a mai leckét?

(Folyt. köv.)

Dr. VÖSKICS GYULA.

3147—909. eln. sz.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának 501—9352—909. kgy. sz. véghatározata alapján az üresedésbe jött II-od oszt. fogalmazói állás betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek.

A II-od oszt. fogalmazói állás évi 1900 kor. fizetés és 600 kor. lakbérrel van javadalmazva és nyugdíjigénnyel egybekötve.

A II-od oszt. fogalmazói állás f. évi augusztus hó 12-ik napján megtartandó rendes havi közgyűlésen fog választás útján betöltetni.

A kellően felszerelt pályázati kérvények a város főispánjához, mint e kijelölt választmány elnökehez címezve a város polgármesteri hivatalához folyó év augusztus 7-ének d. u. 5 órájáig nyújtandó be annál is inkább, mert a később érkező pályázati kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Nagyvárad, 1909. július 17.

Bordé Feronc,
polgármester helyettes.

«Félreértések elkerülendők.»

Gyöngyvirág Fantasie.

Csodálatosan természetes virágillat, melynek parányi érintése által tehernéműn, keztyűn, levélpapíron, ruhabélésen, haj vagy kézen, művel szeszmentesen készül, elragadó finomságával kiváló tartósan használható, pecsétet nem hagy, csinos toronyalakú fadobozban

3 koronáért kizárólag

BERGER SÁNDOR

«Savoly» illatszertárában

Nagyvárad, Bémer-tér kapható.

Postai szétküldés naponta utánvétellel.

Telefon 667.

Telefon 667.

A Nagyvárad **Hitebank Részvénytársaság**

Üzlet helyiségét

1909. május hó 5-én a **Szent László-tér** és **Zöldfa utca** sarkán levő **Deutsch K. I-féle** ház emeleti helyiségébe helyezte át.

Bejárat a **Zöldfa-utcai** részen.

Alapított 1889-ben.

Alapított 1889-ben.

Berkes Bertalan

Nagyvárad, **Zöldfa-utca 21. sz. a**
TELEFON 180. TELEFON 180.

A tisztaság kedvelők szives figyelmébe ajánlom »Emlék« parfüm és padlófénymázam, kerti butor festékeim mindenféle színben brundinon, butor, réz és ezüst tisztító szereim és cipőcrémem vevőimet 20 év óta elismert pontos kiszolgálásban és olcsó árban részesítem.

!! **Kérem címemre ügyni.** !!

MINDENNEMŰ

BUTOROK

Telefon 517.

háló- ebédlő- és szalon berendezések a legszolidabb kivitelben a részlet üzlet megszüntetése folytán **legolcsóbban** vásárolhatók

Telefon 517.

Stern Vilmos

kárpitos és butorüzletében

Nagyvárad, Nagypiac-tér, (Óvári-ház)

Biró László

férfi és női divat szabó.

Párizs-utca 2. sz. Saját ház.

A nagyvárad **tisztviselő fogyasztási szövetkezet** szabója.

Telefon 832.

Telefon 832.

Pénz.

Olcso

tőketörlesztéses kölcsönt

10—75 évre folyósít, ugyszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt.

Hazak, szőlők, földbirtokok

örök árban való **adás-vételét** vagy **bérletét** a legsikeresebb eredménnyel közvetít.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és financiroza.

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár,
bankbizományi és hitelforgalmi iroda
Nagyvárad, Mészáros-utca.

27

Telefon szám 424.

Belépési felhívás

a 7-ik évtársulatba.

A Belvárosi Takarékpénztár kebelében alakult **Belvárosi Takarékos Hiteleszövetkezet** minden év január és július elsején egy-egy három évig tartó új évtársulatot nyit. Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket s minden üzletrész után hetenként 20 fillér fizetendő, melynek összege a három év elteltével a felmerülő haszonnal együtt fog az üzletrészeseknek vissza-fizettetni.

A szövetkezet célja a takarékoságot előmozdítani s a tagok hiteligenyit kielégíteni. Szövetkezetünk tehát amellé, hogy a **takarékosság ügyét szolgálja** tagjainak beteteik négyötöd része erejéig **kölcsönt is nyújt.**

Felvételidij üzletrészenként 10 fillér s az első betét befizetésekor mindenki megkapja a saját nevére kiállított betéti könyvecskéjét.

Vidéki tagok a heti befizetéseiket befizetési lapok útján teljesíthetik.

Szövetkezetünk igen tisztelt tagjait, valamint mindazokat, kik szövetkezetünk tagjai óhajtanak lenni felkérjük, hogy a felvétel iránt intézeti helyiségünkben (Rakóczi ut, Barts—Óvári palota) bármikor jelentkezni sziveskedjenek.

A Belvárosi Takarékos Hiteleszövetkezet igazgatósága.

MAGYAR BANK

Részvénytársaság NAGYVÁRADON Fekete-Sas palota

ALAPTŐKE

1,000.000 korona

Elfogad betéteket,
Előleget ad értékpapírokra,
Elfogad letéteket őrzésre,
Leszámítól váltókat.

Törlesztéses (amortisatiós)
:jelzálogkölcsönöket:
engedélyez házakra és vidéki birtokokra.

Egyszeri használat meggyőz mindenkit, hogy a

Gyöngy Szinszappan

minden vízben, akár meleg, vagy hideg, kemény vagy lágy, gyorsan és erősen habzik; könnyen hatol a szövetbe, MEGLEPŐ GYORSAN OLDJA A SZENNYET, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára volna, teljesen tiszta és ment maró anyagoktól.

Csodálatos tisztító erejét a nyers anyagok leggondosabb kiválasztásának köszönheti.

A Gyöngy Szinszappan

mindig egyenlő minőségben lesz előállítva.

Használata minden tisztítási célra és mindennemű mosáshoz a legkiadósabb.

A Gyöngy Szinszappan

minden háztartásban jelentékenyen megtakarít IDŐT, MUNKÁT és PÉNZT.

A Gyöngy Szinszappan

a mosószappanok királya.

Elsőrendű magyar gyártmány

Készíti a

Magyar Zsirművek r. t. Nagyváradon,

melynek városi raktárában (Zöldfa-utca) ezenkívül a mosószappanok minden faja (debreceni, szegedi, csont, márvány, legfinomabb beretvaszappan stb.) valamint KÓKUSZSIR, CSÓ és LEVESTÉSZTÁK a legkisebb mennyiség vételénél is EREDETI GYÁRI ÁRON KAPHATÓK.

*zel gyomor, vese, hólyag és
bélbántalmaknál vala-
mint asthma, bronchi-
alis, köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Kapható **Wurst József** füszer-
csengető- és ásványvíz kereskedő-
üzletében N. Váradi, Rákóczi-ut. 7. sz.

Csak a hölgyeket érdekli,

hogy hosszú éveken külföldön voltam és tanulmányutamat befejezte után

Nagyváradon,

Arany János-utca 2. szám

alatt női ruhaszalont nyitottam.

Készítek modern princess-ruhákat, angol kosztümöket, iziéeses toaletteket, stb. stb.

Kitünő kifogástalan szabás.

Rendkívül olcsó árak.

:: Egyetlen kísérlet meggyőz mindenkit. ::

A hölgyközönség pártfogását kéri kiváló tisztelettel

Heller Jakab.

Tavaszi fűződivat 1909-re

A m. tisztelt hölgyközönség b. figyelmébe ajánlom előnyösen ismert mellfűző üzletemet, hol a fűző **párisi és bécsi** modellek szerint készül. A legkényelmesebb, a legdivatosabb fűzők kizárólag csakis

IZSÁK LIDIA

üzletében rendelhetők meg.

Raktáron tartok **fűzőket** nagy választékban **3 koronától feljebb.** Fűzők alakítása és tisztítások olcsón és pontosan eszközöltetnek. Szíves meghívásra személyesen jelenek meg. Nagybecsű pártfogását kérve maradtam

Izsák Lidia

párisi és bécsi mellfűző specialista üzlete

Nagy Sándor-utca 1. sz. a.

Szolid árak!

Külön próbaterem!

ELISMERT, LEGHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLASSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT-
HETŐK.

ELSŐRENDŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJÉGYÉK INGYEN.

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

Hirdetmény.

A Nagyvárad Áruaktár részvénytársaságot alapított alulírott pénztételek áruaktári részvényeiket 100 koronájával aladták azon kikötéssel, hogy vevő köteles minden részvényestől — kik részvényeiket eladni akarják — a részvényeket ezen árért átvenni. Midőn ezt a t. részvényesek tudomására hozzuk, felhívjuk, hogy eladni szándékolt, üres forgatmánnyal és szelvényeivel ellátott részvényeiket e célból f. é. július 1-től f. é. aug. 1-ig alulírott pénztételeknél mutassák be.

Kelt Nagyváradon, 1909. június 26.

Biharmegyei kereskedelmi ipar- és termény hitelbank r. t.
Nagyvárad takarékpénztár r. t.

Biró István

cipész mestr

Nagyvárad, Nagyteleky-utca 38. sz.

Készít mérték után uri és női cipőket, kifogástalan szabásukat. És **egyéves önkéntes uraknak** minden fegyvernemhez cipőt, csizmát előírás szerint legjutányosabban. —

Olcsó árak!

Pontos munka!

EUROPA

nagyszálloda

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Tulajdonos: Fülöp István.

Szigoruan szolid családi mulatóhely. Nagyvárad legszebb — vadregényes kertje a hegy tövében. Minden este elsőrangú mozgófénykép előadás. *Kizárólag saját szüretelésű borok* Frissen csapott kőbányai sör. Estéknél cigány zene. Kifogástalan magyar konyha. Polgári árak.

Kalap virágok

a legfinomabb kivitelben, valódi francia rózsák a legszebb színekben, valamint präparált pálmák, disznóvények és menyasszonyi koszorúk **mélyen leszállított árban** kaphatók **Kapucinus-utca 5. sz. alatt.** Rég virágok festését és frissítését jutányos áron eszközli: **REICH** :: **IRMA**, művirágkészítő. ::

Van szerencsém értesíteni az előkelő hölgyközönséget, hogy angol és francia

női divat termemben

a legújabb angol és francia modell és speciális szabás szerint készítek

modern princzesz-ruhákat

elismert szép **angol kosztümöket**, és **izlések toalett-eket** stb.

Nagy gond van fordítva arra, hogy az idej **modern divattal** haladva a legkényesebb igényeknek is megfeleljek. Számítalan elismerés. Elvem: divatfejlesztés, szolid árak.

B. meghívásra elsőrendű divatlapokkal teszem tiszteletemet, esetleg vidékre is.

Számos pártfogást kérve,

mély tisztelettel:

VALENTIN J. női szabó

Ezredévi Emlék-tér 18. sz. a.

A legmegbízhatóbb arcápolószer a szeplő és májfolt ellenes

Liliom-Krém

szappan és puder.

Ára 1-1 korona. Ára 1-1 korona.

Kapható:

„Arany-Sas” gyógyszertárban
Nagyváradon, Szent Laszló-tér.

UJ! UJ! UJ! SPRINGER és JANOWSKY

mindenemü díszítő és butorra való
:: paszományok készítői ::

Fővárosi Iztés! Olcsó árak!

Modern munka!

!! Költségvetések díjtalanul! !!

Nagyvárad, Teleky-utca 11. sz.

Halló! Kérem a 882. számot! t. i.

Frenkel Ignác

asztalos

Kert-utca 16 szám alatti butorraktárát, hol minden szoba- és konyha-butor raktáron van Vesz és elad kevésbé használt butorokat. Butor tisztítást és szakszerű javításokat a legolcsóbban végez. Butorszükségletünk beszerzése előtt saját érdekünkben ne mulasszuk el a fenti céget felkeresni.

Londoni kiállításon nagy arany éremmel kitüntetve.

DRAGÁN JÓZSEF

angol uri divat szabó

Nagy Sándor-u. I. Nagyvárad. Cziffer

Nagyvárad-város, Biharvármegye és a szomszédos megyék előkelő uri közönségének legelőnyösebb ruha beszerzési forrása. Szakszerű kivitel. Divatlap vagy egyéni izlés szerint. Angol, scott, Reichenbergi és bel-földi szövet különlegességek, mosó lüszter és mellény ujdonságok :: :: pazar választékban. :: ::

Előnyös ruha-bérlés külföldi mintára berendezve, 2 évre szóló ruhabérlésnél az alanti ruhákat szállítom.

I. csoport negyedévi bérösszeg 80 K

- 2 tavaszi sacco öltöny
- 1 nyári divat sacco és mosó tőny
- 1 őszi vagy téli sacco öltöny
- 1 smoking vagy Ferenc József öltöny
- 1 felöltő vagy ulszter
- 1 téli kabát szövet béléssel
- 1 divat nadrág és 1 divat mellény

II. csoport negyedévi bérösszeg 120 K

- 2 tavaszi sacco öltöny
- 1 nyári divat és lüszter öltöny
- 1 őszi sacco öltöny
- 1 téli sacco öltöny
- 1 frakk vagy Ferenc József öltöny selyemmel bélelve
- 1 Jaquet vagy smoking öltöny
- 1 felöltő vagy ulszter
- 1 téli kabát selyem vagy plüssel bélelve
- 1 téli és 1 nyári divat nadrág
- 1 divat mellény

III. csoport negyedévi bérösszeg 150 K

- 2 tavaszi sacco öltöny
- 2 nyári sacco öltöny
- 1 nyári lüszter vagy mosó öltöny
- 1 őszi sacco öltöny
- 1 téli sacco öltöny
- 1 felöltő vagy ulszter
- 1 smoking vagy jaquet öltöny
- 1 frakk vagy Ferenc József öltöny
- 1 téli és 1 nyári divat nadrág
- 1 selyem és 1 divat mellény
- 1 városi bunda szörme gallér és béléssel

A III. csoport mindegyike selyemmel bélelve.

TÖRELSZTÉSES JELZÁLOGKÖLCSÖNÖKET

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 és 50 évi visszafizetésre

féléves részletekben,

melyekben a kamat és tőke törlesztése bennfoglaltatik, 500 koronától kezdve a legelőnyösebb feltételek mellett ad,

esetleg drága kamatozású kölcsönöket konvertál a

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyváradon.

Kölcsönkéréseknél telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv beküldése szükségeltetik.

Partoljuk a helyi ipart!

Tanulók felvételnek

Telefon 491. szám

Eredeti saját gyártmányu ESSLINGENI FAREDŐNYÖK

Acéllemez görredőnyök, vasszerkezeti munkák, vasrácsok, tüzhelyek, sirkerítések, csavarárnk, épület vasalások stb.

kizárólag **Szántó Dezső** mű- és épület lakatosnál

Szent János-utca 25. szám ■ Versenyképes árajánlattal szívesen szolgálók.

Partoljuk a helyi ipart

Tanulók felvételnek.

Telefon 491. szám

«MAGYAR TAKARÉKSZÖVETKEZET»

NAGYVÁRAD.

Fekete Sas Palota, a «Magyar Bank» helyiségében.

1909. július 1-én nyílik meg a harmadik évtársulat, mely három évig tart. A be lépő tag hetenkint 20 fillért fizet be egy üzletrész után.

Az első és második évtársulatban 12 000 üzletrész van jegyezve.

A három év eltelte után a tag a befizetett tőkét és a ráeső nyereségyrészt készpénzben megkapja.

A szövetkezet tagjai kezes nélkül kapnak kölcsönt.

Befizetett összegük negyötöd részét bármikor kivethetik.

FORMENTHOL

Kéz- és lábizzadás ellen

a legjobb szer

Hűsít!

Szagtaanit!

Ara 80 fillér.

Kapható az »ARANYAS« gyógyszerárban
Nagyvárad, Szent László-tér.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy a

Bihar Sörcsarnokunk

vezetésével megbíztuk POPOVITS SÁNDOR-t is jóindulattal támogatásban részesíteni és vendéglőnket és sörcsarnokunkat továbbra is szives látogatásukkal szerencsételni kegyeskedjenek

Kiváló tisztelettel

Krausz Béla és Társa

Üzletmegnyitás.

Alulírott a Bihar vendéglő és sörcsarnok vezetésével megbízott, van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Bihar sörcsarnok és étterem vezetését átvettem. Legfőbb igyekezetem lesz a n. é. közönséget jó kiszolgálás által kielégíteni.

Tisztán kezelt gyári kimérésben világos N.-Váradai sör és Szt. László gyógymaláta sör, továbbá hamisítatlan Nagyvárad és érmelléki borok, kitűnő magyar konyha igen mérsékelt árak mellett a legjobb és legpontosabb kiszolgálás.

Kiváló tisztelettel

Popovits Sándor,

megbízott.

Kecskeméthy István

étterme, sörcsarnoka, kavéháza, legszebb kerthelyisége NAGYVÁRAD, KERT-UTCA.

Naponta frissen csapolt sör, saját termésű
:: tisztán kezelt hegyi borok ::

Társas ebédek, vacsorák, vagy lakomák étlap szerint, vagy megállapított árak mellett elfogadtatnak.

Abonensek elfogadtatnak mérsékelt árak mellett

Egyben van szerencsém a vidéki utazó közönség szives figyelmét felhívni, hogy vendég szobáimat újonnan berendeztem és tisztántartására különös gondot fordítok. Ugyszintén a szállóhely olcsó ár mellett szives rendelkezésre áll.

Hol szórakozunk esténként? csak is a NEMZETI SZALLODA hűvös és kellemes kerthelyiségében, hol minden este mozgófénykép előadások tartatnak cigány zene mellett. Minden második nap teljesen új műsor.

Számos látogatást kér tisztelettel

KECSKEMÉTHY ISTVÁN

a Nemzeti Szálloda bérlője.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség becses tudomására, hogy

Nagyváradon, a Rákóczi-ut 3. sz. a.

**Weinstock-féle óra, látszer és
:: fényképező cikkek üzletet ::**

átvettem, melyben ezen áruk nagy választékát raktáron tartom és azokat jóállás mellett pontosan javítom. Főkérvésem, hogy a mélyen tisztelt közönség bizalmát kiérdemeljem, miért is becses partfogást kérve vagyok mély tisztelettel

PETRI ÁRPÁD

órásmeister, látszerész és műszerész.
«KODAK» gépek és filmek kizárólagos raktára Nagyvárad és Bihar-
:: megye részére. ::

Képes levelező-lapot

csak

Benkő

antiquariumában lehet igazán nagy választékban kapni
Nagyvárad, Rakóczi-ut.

Közgazdasági Bank Részv.-társ.
Nagyvárad, Teleky-utca 10 szám.

Telefon 742 sz. Postatakarékpénztár 20161 sz

Betétek után tiszta

5%

kamatot fizet.

Legjobb üdülőhely a Püspök (Szent László) gyógyfürdő.

(Nagyvárad mellett)

A kontinens legdusabb természetes hévíz forrása 26 C. fokú viz. Javalva: rheuma, csusz, köszvény, idegzsába, gyomor és alhasi bántalmak ellen. A legnagyobb kényelemmel berendezett nyári uszoda. Állandó uszómester. 300 hold természetes vadregényes park. A közönség rendelkezésére 127 modern kényelemmel berendezett vendégszoba. Kitűnő magyar konyha s tisztán kezelt saját termésű hegyborok. Zenedij és curtaxe nincs. Figyelmes, pontos kiszolgálás, úgy a szobákban, mint a fürdőben és éttermekben.

Számos látogatást kér tisztelettel:

KERNÁCS JÁNOS

fürdőbérő.

Nagyvárad város
VILLAMOS MŰVE
Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított **dr. Just-féle**

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben **75** százalék **megtakarítást** mutat fel. 40 gyertyás **Wolfram** lámpa **darabja 3.60 kor.** 100 gyertyásé **5 kor. 50 fill.**

Az izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Az új nemű **izzólámpa különlegességek,** fényképezési lámpák, ugyancsak **legolcsóbb áron kaphatók.**

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók a villamos telepen külön célra épített nagy

csillár-raktárunkat megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1 lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

villamos világítái

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szépálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkákat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

SZABÓ JÁNOS

uri divat szabó és egyenruha készítőnél a legdivatosabb szövetek dus választékban vannak főlhalmazva.

Modern szabás. Izléses munka.

Fő-utca, (Gerliczy-palota.)

Tanuló felvétetik.

Hirdetések

felvétetnek

a kiadóhivatalban.

Uj üveges üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Nagyváradon Hant Frigyes cégnél **11 évi prakszisom után** épület-üvegezési és képeretkezési üzletemet **Olaszi, Szt. János-u. 2. Grám-házban**

megnyitottam.

Fő törekvésem, hogy a n. é. közönséget tartós munkámmal és szolid kiszolgálással megnyerjem. — Épület üvegezést és képeretkezést a legnagyobb pontossággal teljesítem, üvegporcellán, konyha edényeket jutányos áron szolgállok. A n. é. közönség pártfogását kérve mély tisztelettel:

Dobó (Dluhopolszky) Alajos.

FOGAK!!

Ép gyökerek bennhagyásával, művészi kivitelben szájpadrálás nélkül is készít **kitünő** hirt **nevü**

Fogműtermében

özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth -u. 2.

(Fekete Sással szemben.)

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 3. szám

Művek

folyóiratok, hírlapok, katalógusok, gazdasági nyomtatványok, egyházi, községi hivatalos nyomtatványok, körlevelek, levélbirtékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Vioéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfejek,

számlák, írlapok, bál meghívók, táncrendek, etlapok, naptárak, palackfeliratok, névjegyek.

gyászlapok stb. a nyomdai szakma vágó nyomtatványok készítése.

lat, és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

APRÓHIRDETÉSEK.

Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűből 8 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Apróhirdetések felvételnek a kiadóhivatalban: Szilágyi Dezső-utca 5 szám. Telefon szám 263.

<p>Németül játszva megtanulni vágyók küldjék címüket a kiadóhivatalba. A világhírű Berlitz-módszer szerint mindenki németül beszélni, írni, legrövidebb idő alatt és perfectül megtanul.</p> <p>Eladó ház. Kert-utca 5 számú Bölcsőde-utca 11 számú házak olcsón eladók. Értekezni Kert-utca 5.</p>	<p>Legszebb kivitelű nyomtatványokat a Szent László-nyomda készít. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca.</p> <p>Elegansan csak az járhat aki Körösi úri szabónál dolgoztat. Körözs-utca 44.</p>	<p>Kávémérés. Van szerencsém a nagy érdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Kossuth-utca 8 szám alatt kávémérest nyitottam. Naponta friss uradalmi tej és tejtermékek. Kis kávé 7 kr., nagy kávé 9 kr. Helybeli és vidéki lapok.</p>	<p>Gazdasági gépek, gőzmotorok, gáz, petroleum, benzín, nyersolaj, szívógáz-motorok és malomberendezések gyárilag javítottak és felszereltettek. — Nagyvárad, Kolozsvári-u. 29-43. Debreczeni Lajos gépjavitó műhelyben.</p>	<p>Eladó egy jó karban levő gordonka 50 koronáért, ugyanott egy régi mester gordonka 200 koronáért. Cím a kiadóban.</p> <p>Fiatál szilgyártó ajánkozik uradalom, gyár vagy ipartelephez. Cím a kiadóban.</p>	<p>Kepes Elek orvosi kötszerész és kezező, Nagyvárad, Sas-szálloda. (Passage.) Készíték saját műhelyemben a legkomplikáltabb sérvekre kitűnő sérvkötőket továbbá haskötőket, gummi harisnyákat, egyenes tartókat, betegápolási cikkeket és minden e szakmába vágó munkáit a legutányosabb árban, jótállás mellett. — Szarvasbőr-lepedőket és vánkösöket, valamint mindennemű másféle szarvasbőr-munkákat is készítek a legjobb kivitelben. Kesztyű tisztítást és mindennemű javítást is felvállalok. Nők és férfiak részére külön próba-terem.</p>
<p>Shuttlewort 4 lóerejű cséplőkészlet új 12 hétig volt üzemben 8 lóerejű teljesen javított cséplőkészlet. 8 ló erejű használt üzemképes Lozomobil eladók Kugler és Andronyi Nagyvárad.</p>	<p>Szives figyelmébe ajánljuk vegyi tisztító és ruhafestő intézetünket öltönyök, női ruhák, selyem blousok, batizt ruhák, függönyök stb. tökéletes és gyors tisztítására vagy festésére. Gyász-és ruhák soronkívül tisztítanak ketére. A tisztított ruhák kívánatra kijavítottak. Varg. és Nagy műfészeti és vegyszeti mosóintézete Nagyvárad, Szent János-utca 48. Üzlet: Fekete Sas épület. Passage 26-b. Gyűjtő telepek: Teleki-u. 24. sz. a. Hönig Albert. Színház-u. 4. sz. a. Székely Imre.</p>	<p>Grünfeld Jozefin női ruhatermék Körözs-u. 17 szám alá helyezte át.</p>	<p>Figyelem!! Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy kert-helyiségem megnyílt. Jónás Péter vendéglős Nagyvárad-Velence pályaudvar.</p> <p>„Egyetértés“ kávéház. Egész éjjel nyitva. Mindennap cigányzene. — Női kiszolgálás. Kifogástalan italok.</p>	<p>Kiadók üzlethelyiségek ujonan alakítva, fűszerkereskedőnek vagy iparosoknak alkalmas. Szt. János-u. 4.</p> <p>Egy egészen új amerikai rendszerű 4 oktávós 3 változatu harmonium olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban.</p>	<p>Kalapok a legjobb minőségben és a legdivatosabb formákban Reichard áruházában kaphatók.</p>
<p>Fudally Bálint készít papi, katonai, diszmagyar, sport és mindennemű úri divat ruhákat. Lakása Sal Ferenc-u. 14 a.</p>	<p>Fontos mindenkinek tudni, hogy üvegezést, képrámázást legolcsóbb árban Goldberger üveg és porcellán kereskedő készít. Ugyanott egy puld eladó. Tanulók felvételnek Teleki-utca Weisz Károly-ház (Jó Lajos mellett.)</p>	<p>Lőrinc Lajos kárptos Nagyvárad Kolozsvári-utca 80. Elvállal e szakmába vágó mindennemű új munkát és javításokat.</p>	<p>Három Pallas-Lexikon, teljes 18 kötet olcsón eladó BENKÓ antiquariumában Nagyvárad, Rákóczi-ut.</p>	<p>MOSKOVITS anatomiai cipők a legjobbak.</p> <p>Tanonc felvétetik Körösi János férfi szabónál Körözs-u. 44.</p>	<p>Bártfai cukrász. Fő-u. Gerlicsi-ház. május 1-től kitűnő fagyaltot és jeges kávé készíti naponta változatosan. Ugyan ott tisztán és tea vajból készült tészták és torták kaphatók darabonként 8 fillér Minden e szakba vágó megrendelést a legutányosabban fogad ok el.</p>
<p>Weisz Izsó hádogos és vízvezeték berendező, elvállal új munkát és javításokat. Kolozsvári-utca 17.</p>		<p>Kauczil és Széles műbutor asztalosok Körözs-utca 9. Jutányos árban készítenek háló és ebédlő szoba berendezéseket.</p>	<p>Fodrászterem. Figyelmes kiszolgálás, polgári árak, havi és jegybérlet. Orenstein Izidor Szacsvai-utca 24.</p>	<p>Finom cukrász sütemények, fagyalt és jegeskávé: Kovács Endre cukrászdájában Szt. László-tér 12.</p>	<p>Varrógép. írógép, gramofon Kalenda Jánusnál Szt. László-tér 12. sz.</p>
<p>Lakás keresőknek ajánljuk próbálkozzanak meg a Tiszán-ú apróhirdetéseivel.</p>		<p>Ciobalmot (pedálosat) keresek megvételre. Cím a kiadóba</p>	<p>Kiadó Lukács György-u. 33. sz. 4 szobás utcai lakás előszobával mellékhelyiségekkel azonnal. Esetleg ezen ház eladó.</p>	<p>Eladó Szigligeti-utcán a 6. sz. ház.</p>	

REISZ MIKSA

butorgyára

Békéscsaba. Nagyvárad.

Kizárólag saját gyártmányu, elsőrendü békéscsabai butorok eladása

olcsó gyári árakban.

Modern vas- és rézbutor! Rajziroda!

Nyomtatott a Szent László-nyomdában, Nagyváradon